

Hvordan svare på undersøkelsen

Opplysningene skal rapporteres via Altinn.

For informasjon om hvordan man rapporterer til SSB via Altinn, kontakt SSBs svartjeneste.

Telefon: 62 88 51 90 eller epost: datafangst@ssb.no.

Se også undersøkelsens innrapporteringsside på:

<https://www.ssb.no/innrapportering/innovasjon-i-naringslivet>

Skjemakopi for utskrift

En PDF-versjon av skjemaet som kan benyttes til kladd og ytterligere veiledning for undersøkelsen besvares i det elektroniske rapporteringssystemet kan finnes på lenken over. Dette skjemaet kan ikke brukes til å levere besvarelsen.

Vi gjør oppmerksom på at det vil være visse avvik i spørsmålsutforming, formuleringer og nummerering i forhold til det elektroniske skjemaet i Altinn. Den generelle rekkefølgen og meningsinnholdet i spørsmålene som sådan vil imidlertid være det samme.

Hvem skal svare på undersøkelsen

Svarene skal gis for det foretaket som vedtaket er adressert til. For foretak i konsern vil det enkelte foretak være en egen undersøkelsesenheter og kan derfor ha mottatt egne skjema. Det skal altså ikke rapporteres for konsernet som helhet. Bare aktivitet knyttet til virksomhet lokalisert i Norge skal inkluderes.

SSB anbefaler at denne undersøkelsen besvares av en person med overordnet kjennskap til foretakets drift og aktiviteter, inkludert langsiktig strategi og planlegging.

Observasjonsperiode og generell informasjon

De fleste spørsmålene i undersøkelsen skal besvares ut fra en treårsperiode, fra og med 2022 til og med 2024. Disse spørsmålene har som hovedregel faste svaralternativer.

I tilfeller der det spørres om tall skal det svares kun for 2024. Dette inkluderer spørsmål om fordeling av omsetning basert på kundens lokalisering, andel omsetning som stammer fra innovasjoner og om kostnader (investeringer) knyttet til utvikling og introduksjon av innovasjoner.

SSB er klar over at denne informasjonen ikke alltid er nøyaktig regnskapsført eller enkelt tilgjengelig for respondentene. Hvis dette er tilfellet ber vi om at det gis et skjønnsmessig anslag.

Innholdet i undersøkelsen

Undersøkelsen kartlegger næringslivets innovasjoner (produkter og forretningsprosesser), innovasjonsaktivitet og annen relatert aktivitet over treårsperioden fra og med 2022 til og med 2024. Dette innebærer at SSB trenger blant annet informasjon om:

- foretakets strategier og organisering
- foretaket introduserte nye produkter (varer eller tjenester) eller forretningsprosesser i løpet av perioden
- innovasjonsinvesteringer siste år
- samarbeidspartnere for innovasjon

- finansiering og økonomisk støtte til innovasjon
- effekter av uforutsette økonomiske hendelser
- innovasjoner med miljøfordeler/grønn innovasjon i foretaket

Hva menes med innovasjon i undersøkelsen

En innovasjon i næringslivet er et produkt (vare eller tjeneste) eller en forretningsprosess, eller en kombinasjon av disse, som er:

- Ny eller forbedret
- Som skiller seg vesentlig fra foretakets tidligere produkter eller forretningsprosesser
- Som er introdusert på markedet (produkter) eller tatt i bruk av foretaket (forretningsprosesser).

Minstekravet for å telle som en innovasjon er at en eller flere egenskaper ved produktet eller forretningsprosessen må være vesentlig annerledes i forhold til de produktene eller forretningsprosessene som tidligere var i bruk i eller tilbudt av foretaket. Gradvise endringer over treårsperioden 2022-2024 som til sammen har vært vesentlige skal inkluderes.

En innovasjon skal ha hatt en tiltenkt verdi for foretaket eller for eksterne kunder/brukere, men en innovasjon behøver ikke å ha vært vellykket eller det kan ta tid før fordelene med innovasjonen realiseres.

En innovasjon kan være utviklet av foretaket selv, av foretaket i samarbeid med andre, eller den kan opprinnelig ha blitt utviklet av andre eller tidligere introdusert av andre foretak.

Med unntak for rent videresalg av produkter som i sin helhet er utviklet av andre er det en likevel å anse som en innovasjon om foretaket tilpasser eller modifiserer innovasjoner som allerede finnes i markedet så lenge den oppfyller de øvrige kriteriene.

Innovasjonsaktivitet

Innovasjonsaktivitet omfatter alle utviklings-, finansielle-, operasjonelle- og kommersielle aktiviteter utført av foretaket med den hensikt at det skal resultere i en innovasjon for foretaket.

Dette inkluderer aktivitet innenfor:

- Forskning- og utvikling (FoU)
- Ingeniørarbeid, design og andre kreative aktiviteter
- Markedsføring, merkevarebygging og tilknyttede aktiviteter
- Immaterielle rettigheter og tilknyttede aktiviteter
- Trening, videreutdanning og kompetansebygging
- Programvareutvikling og databaser
- Anskaffelse av materialer, utstyr, bygninger til bruk i innovasjonsaktivitet
- Ledelse og styring av andre innovasjonsaktiviteter

Produktinnovasjon (varer eller tjenester)

En produktinnovasjon er en ny eller forbedret vare eller tjeneste som er vesentlig annerledes enn foretakets tidligere varer eller tjenester og som har blitt gjort tilgjengelig på markedet.

- Produktinnovasjoner må ikke nødvendigvis være nye for markedet.
- Det er ikke avgjørende om innovasjonen er utviklet av eget foretak eller av andre.
- Rent videresalg av produkter som er utviklet og produsert av andre omfattes ikke.
- Endringer i design som utelukkende er av en estetisk art omfattes ikke.

Det er mulig for foretaket å ha introdusert både vare- og tjenesteinnovasjoner.

Forretningsprosessinnovasjon

En innovasjon i forretningsprosesser er en ny eller forbedret forretningsprosess, for en eller flere driftsfunksjoner, som skiller seg vesentlig fra foretakets tidligere forretningsprosesser og som har blitt implementert/tatt i bruk i foretaket.

- Foretaket må ikke nødvendigvis være den første til å ta i bruk denne prosessen.
- Det er ikke avgjørende om innovasjonen er utviklet av eget foretak eller av andre.

Samarbeid om FoU eller om utviklingen av produkt- og prosessinnovasjoner

Med samarbeid menes aktiv deltagelse sammen med andre organisasjoner (enten andre foretak eller andre organisasjoner) i felles aktiviteter for utvikling av produkt- eller forretningsprosessinnovasjoner.

Det er ikke en forutsetning at begge parter har oppnådd en økonomisk eller kommersiell gevinst av samarbeidet.

Rent kontraktarbeid, hvor det ikke eksisterer et aktivt samarbeid fra begge parter, omfattes ikke.

Innovasjoner med miljøfordeler (grønn innovasjon)

En innovasjon har en miljøfordel hvis den har en positiv – eller mindre negativ – påvirkning på miljøet i forhold til foretakets tidligere produkter og prosesser, eller i forhold til andre produkter som allerede er tilgjengelig på markedet.

Miljøfordelen kan enten være det primære formålet med innovasjonen eller et biprodukt av andre egenskaper eller formål med innovasjonen.

Miljøfordelen ved innovasjonen kan oppstå enten i produksjonen av en vare eller tjeneste, når en prosess tas i bruk, eller når et produkt konsumeres, forbrukes eller anvendes av sluttbruker. Brukeren kan her være individer, andre foretak, organisasjoner eller offentlige myndigheter.